

ARAŞTIRMACI
ÖĞRETMEN: DAHA İYİYE
YOLCULUK

Editörler

Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YAŞAR

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-716-4

Kitap Adı

Araştırmacı Öğretmen: Daha İyiye Yolculuk

Editörler

Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YAŞAR

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

EDU059000

DOI

10.37609/akya.2311

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Öğretmenler, eğitim sürecinin emekçileridir. Öğretmenler, öğrencilerini eğitmek, geliştirmek ve bilimsel ve güncel bilgilerle donatmak için gün be gün çaba harcarlar. Lisans eğitimi sonunda alınan diploma, öğretmen adaylarına öğretmenlik yapmak için gerekli olan resmi statüyü sunar, ama öğretmen olma süreci burada bitmez. Öğretmen olmak tüm meslek hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. Öğretmen aynı zamanda öğrenen kişidir ve bir öğretmen öğrenmeyi bıraktığında önce merak duygusunu kaybeder sonra da öğretmenlik nitelikleri düşüşe geçer ve kendini tekrar etmeye başlar. İşte bu noktada hizmetiçi eğitim devreye girer. Lisans eğitimi gibi, hizmetiçi eğitim süreci de nitelikli öğretmen olma yolunda önemli yapı taşlarından birisidir.

Özellikle program değişikliklerinde, eğitim sürecinde uygulanan yeniliklerde bu yenilikleri uygulamaya yansıtacak kişiler olarak öğretmenler akla ilk gelen kişilerdir. Öğretmenler bu tür eğitimsel dönüşüm aşamalarında, çoğunlukla hazırlıksız yakalanmakta ve yetersiz bilgilendirme sonucu yenilikleri uygulamak için gerekli becerileri geliştirmeye fırsat bulamadan onlardan mucize yaratmaları beklenmektedir. Benzer bir durum geçmiş senelerde gerçekleşmiştir. 9-10 yaş arası çocuklara klasik yöntemlerle İngilizce öğretmeye alışmış öğretmenlerden, bir program değişikliği ile 6-6.5 yaş arası çocuklara etkileşimli olarak oyunlarla ve şarkılarla öğretim yapmaları beklenmiş ama kendilerine bunu nasıl yapacakları konusunda beceri geliştirebilecekleri bir hizmetiçi eğitim sunulamamıştır.

TÜBİTAK 3001 kapsamında gerçekleştirilen 114K036 no'lu **İlköğretim Düzeyinde İngilizce Programına Getirilen Yeniliklere Yönelik Bir Hizmetiçi Eğitim Çalışması: Okul-Üniversite Eylem Araştırması** adlı bu proje de işte böyle bir ortamda doğmuştur. Öncelikle öğretmenlerin, ikinci sınıf

düzeyindeki öğrencilere İngilizce öğretimini öngören 2013 İngilizce müfredatının getirdiği değişiklikleri nasıl algıladıkları bu projenin temel amaçlarından birisini oluşturmaktadır. Bu yeni müfredat hakkında öğretmenlerin ne bildikleri kadar bu değişikliklere yönelik kendi öz yeterlik algıları da önemlidir. Bir şey daha önemli, ki o da öğretmenlerin süreci içselleştirerek kişiselleştirmesi ve gerçek anlamda kendi sınıflarında bir dönüşüm gerçekleştirmeleridir. Bu da ancak katılımcı eylem araştırması modeli ile gerçekleştirilebilir.

Bu projede öğretmenler kendi uygulamalarına eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşarak gözlemledikleri sorunlara kişisel çözümler oluşturmaya gayret ettiler. Bu çözümler yeni bir yöntem ya da strateji kullanmak olabildiği gibi bazen çok basit şekilde küçük de olsa bir şeyleri farklı yapmak gibi de gerçekleşti. Basit ya da karmaşık, öğretmenler katılımcı eylem sürecinde dönüşümün hem yaratıcısı hem de bir parçası oldular. Bu bağlamda en büyük tebrik ve teşekkürü, bu programa katılarak kendi eksiklikleri ile yüzleşme cesaretini gösteren ve yeni bir şeyler deneme riskini göze alan sekiz öğretmen hak etmektedir. Tüm bu süreç Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) katkıları olmadan gerçekleşemezdi. Bu bağlamda bizden desteğini esirgemeyen kurum çalışanlarına teşekkürlerimizi sunarız. Ayrıca, proje sırasında bizlere verdikleri destek için Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Etik Kurulu üyelerine, Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerine, okul müdürlerine ve İngilizce öğretmenlerine teşekkür etmeyi borç biliriz. Çalışmanın veri analizi aşamasındaki katkılarından dolayı Prof. Dr. Mehmet Ziya FIRAT'a özel olarak teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YAŞAR

İçindekiler

Önsöz.....	iii
------------	-----

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Giriş	1
1.2. Hizmetiçi Eğitimi	3
1.3. Biz Ne Yaptık?.....	6
1.4. Araştırmacı Öğretmen: Daha İyiye Yolculuk	12
Kaynaklar	14

2. BÖLÜM

Türkiye’de Geçmişten Günümüze İngilizcenin Tarihsel Yolculuğu

2.1 Giriş	17
2.2. Yabancı Dil Eğitim Reformları	18
2.2.1. Millî Eğitimi Geliştirme Projesi (1994-1997).....	18
2.2.2. 2005 Eğitim Reformu	21
2.2.2.1. Çoklu Zekâ Kuramı (Multiple Intelligences Theory).....	22
2.2.2.2. İçerik ve Dilin Bütünleşmesi (Content and Language Integrated Learning- CLIL)	22
2.2.2.3. Boyama ve Kesme-Yapıştırma Gibi Sanat Etkinlikleri (Art and Craft Activities)	23
2.2.2.4. Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Araçları.....	24
2.2.3. 2013 Eğitim Reformu	24
2.3. Mikro Düzeyde Uygulamalar	28
2.4. Eğitimde Yeniliklerin Uygulanmasını Etkileyen Faktörler...33	
2.5. Eğitimde Yeniliklerin Uygulanmasında Öğretmenlerin Rolü.....	35
2.6. Sonuç	37
Kaynaklar	39

3. BÖLÜM

Hizmetiçi Eğitimde Eylem Araştırmaları

3.1. Giriş	43
3.2. Bir Hizmetiçi Eğitim Modeli Olarak Katılımcı Eylem Araştırması.....	44

3.3. Sonuç	48
Kaynaklar	49
4. BÖLÜM	
Yeniden Öğretmen Olmak	53
5. BÖLÜM	
Sınıf Yönetimi ve Altı Şapkalı İngilizce Öğretimi	63
6. BÖLÜM	
Başarının Sınırı Yok ve Gelecek Daha Heyacan Verici	79
7. BÖLÜM	
Öğrenmenin Gerçekten Yaşı Yok, Sonu Da Yok!	91
8. BÖLÜM	
Yeni Ufuklara Ulaşmak	99
9. BÖLÜM	
Biliyor Musun Öğretmenim, Sen De Annem Gibi Çok İyi Bir Öğretmensin!	119
10. BÖLÜM	
Araştırma Ruhuna Birlikte Yolculuk	131
11. BÖLÜM	
Türkiye’de İngilizce Eğitiminin Geleceği ve Projenin Yansımaları	143
11.1. Giriş	143
11.2. Hizmetiçi Eğitim Programlarında Olması Gereken Özellikler	146
11.3. Ülkemizdeki Hizmetiçi Eğitimi Programlarına Genel Bir Bakış	149
11.4. Ülkemizde Hizmetiçi Eğitim Programlarında Dönüşümsel Yaklaşım	153
11.5. 2023 Eğitim Vizyonu	159
11.6. Katılımcı Eylem Araştırması Hizmetiçi Öğretmen Geliştirme Modeli	163
Kaynaklar	166

KAYNAKLAR

1. Atay, D. (2008). Teacher research for professional development. *ELT Journal*, 62(2), 139-147.
2. Carless, D. R. (1998). A case study of curriculum innovation in Hong Kong. *System*, 26(3), 353-368.
3. Carless, D. R. (2003). Factors in the Implementation of task-based teaching in primary schools. *System*, 31(4), 485-500.
4. Crystal, D. (2003). *English as a global language*. London: Longman.
5. Fullan, M. (1993). *Change forces: probing the depth of educational reform*. London: Palmer.
6. Garcia, R. A. (2004). The difficult relationship between theory and practice in an in-service course for science teachers. *International Journal of Science Education*, 26(10), 1223-1245.
7. Gül, H. (2000). Türkiye'de kamu yönetiminde hizmetçi eğitim. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(3), 8-12.
8. Hargreaves, A. (2005). (Editör). *Extending educational change*. Dordrecht: Springer.
9. Hodkinson, H., & Hodkinson, P. (2005). Improving school teachers' workplace learning. *Research Papers in Education*, 20(2), 109-131.
10. Işık, A. (2008). Yabancı dil eğitimimizdeki yanlışlıklar nereden kaynaklanıyor?. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(2), 15-26.
11. Kırkgöz, Y. (2005). English language teaching in Turkey: Challenges towards the 21st century. G. Braine (Ed.), *Teaching English to the world history, curriculum and practice* içinde (s. 159-169). London: Lawrence Erlbaum.
12. Kırkgöz, Y. (2006). Teaching English as a foreign language at the primary level in Turkey: An exploratory school-based case study. M. McCloskey, M. Dolitsky, J. Orr (Editörler), *Teaching English as a foreign language in primary school* içinde (s. 85-99). Alexandria, VA: TESOL Publications.

13. Kırkgöz, Y. (2007). Language planning and implementation in Turkish primary schools. *Current Issues in Language Planning*, 8(2), 174–191.
14. Kırkgöz, Y. (2013). A school-university collaborative action research teacher development programme: A case of six Turkish novice teachers of English. *The Asian EFL Journal Professional Teaching Articles*, 7(1), 31-56.
15. Kırkgöz, Y., Çelik, S., & Arıkan, A. (2016). Laying the theoretical and practical foundations for a new elementary English curriculum in Turkey: A procedural analysis. *Kastamonu Üniversitesi Dergisi*, 24(3), 1199-1212.
16. Küçükahmet, L. (2000). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Nobel Yayınevi.
17. Lee, J. Fung-King (2009). Perceptions of ELT among English language teachers in China. *Education Journal*, 37(1–2), 137–154.
18. Mackenzie, A. S. (2011). EFL curriculum reform in Thailand Curriculum Innovation, Testing and Evaluation. Proceedings of the 1st Annual JALT Pan-SIG Conference, 4(2), 120-124.
19. Mitchell, S.N., Reilly, R.C., & Logue, M.E. (2009). Benefits of collaborative action research for the beginning teacher. *Teaching and Teacher Education*, 25,(2),34-349.
20. MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (Turkish Ministry of National Education) (2013). *İlköğretim kurumları İngilizce dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) öğretim programı*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
21. Nikolov, M., & Curtain, H. (Editörler) (2000). *An Early start: Young learners and modern languages in Europe and beyond*. Strasbourg: Council of Europe.
22. Nunan, D. (2003).The impact of English as a global language on educational policies and practices in the Asia-Pacific region. *TESOL Quarterly*, 37(4), 589-613.
23. Özen, E. N., Alpaslan, İ. B., Çağlı, A., Özdoğan, İ., Sancak, M., Dizman, A. O., & Sökmek, A. (2013). *Turkey national needs assessment of state school English language teaching*. Ankara: Mattek.
24. Özer, B. (2004). In-service training of teachers in Turkey at the beginning of the 2000s. *Journal of In-service Education*, 30(1), 89-103.
25. Swales, J. M. (1990). *Genre analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.

26. Şaban, A. (2000). Hizmetiçi eğitimde yeni yaklaşımlar. *Milli Eğitim*, 145(1), 25-30.
27. Şahin, N., & Deniz, S. (2006). The restructuring process of teacher training system in Turkey: A model of teacher training based on post-graduate education (PGCE). *Journal of Social Sciences*, 2(1), 21-26.

KAYNAKLAR

1. A. Rahman, N. H. (2014). *From curriculum reform to classroom practice: An evaluation of the English primary curriculum in Malaysia*. Yayınlanmamış doktora tezi. York Üniversitesi.
2. Altun, A., & Gök, B. (2010). Determining in-service training programs' characteristics given to teachers by conjoint analysis. *Procedia Social and behavioral sciences*, 2(2), 1709–1714.
3. Atay, D. (2008). Teacher research for professional development. *ELT Journal*, 62(2), 139-147.
4. Borg, S. (2011). The impact of in-service teacher education on language teachers' beliefs. *System*, 39(3), 370–380.
5. Borko, H. (2004). Professional development and teacher learning: Mapping the terrain. *Educational Researcher*, 33(8), 3–15.
6. Bradley-Levine, J., Smith, J., & Carr, K. (2009). The role of action research in empowering teachers to change their practice. *Journal of Ethnographic and Qualitative Research*, 3, 152-161.
7. Brown, M., & Macatangay, A. (2002). The impact of action research for professional development: Case studies in two Manchester schools, *Westminster Studies in Education*, 25,(1), 35-45.
8. Burns, A. (2010). *Doing action research in English language teaching. A guide for practitioners*. New York: Routledge.
9. Burns, A. (2012). Teacher research in a national programme: Impact and implementation. *Research Notes*, 48, 3–7.
10. Burns, A., & Richards, J.C. (Editörler), (2009). *The Cambridge guide to second language teacher education*. NY: Cambridge University Press.
11. Carless, D. R. (2003). Factors in the implementation of task-based teaching in primary schools. *System*, 31(4), 485-500.
12. Collie P.F. (2014). The New KS3 Curriculum: Teachers' Responses. 10 Temmuz 2016 tarihinde http://www.schoolzone.co.uk/schools/NCres/2014PoS/Secondary_curriculum_feedback_report.pdf adresinden erişildi.
13. Curtis, A. (2001). Hong Kong secondary school teachers' first experiences of action research. *Pan Asian Consortium Journal*, 1(1), 65-78.

14. Çimer, S. O., Çakır, İ., & Çimer, A. (2010). Teachers' views on the effectiveness of in-service courses on the new curriculum in Turkey. *European Journal of Teacher Education*, 33(1), 31–41.
15. Day, C., & Hadfield, M. (2004). Learning through networks: Trust, partnerships and the power of action research, *Educational Action Research*. 12(4), 575–86.
16. Guo, C. J. (2007). Issues in Science Learning: An international Perspective. S. K. Abell & N.G. Lederman (Editörler), *Handbook of Research on Science Education* içinde (s. 227-256). New Jersey: Lawrence Erlbaum.
17. Gökmenoğlu, T.K. (2012). *Teachers' reports of their in-service training needs and design preferences*. Yayınlanmamış doktora tezi. York Üniversitesi.
18. Hayes, D. (2000). Cascade training and teachers' Professional development. *English Language Teaching Journal*, 54(2), 135–145.
19. John, P.D., & Gravani, M.N. (2005). Evaluating a 'new' in-service Professional development programme in Greece: The experiences of tutors and teachers. *Journal of In-Service Education*, 31(1), 105–130.
20. Karavas-Douglas, E. (1995). Teacher identified factors affecting the implementation of a curriculum innovation in Greek public secondary schools. *Language, Culture and Curriculum*, 8(1), 53–68.
21. Kırkgöz, Y. (2006). Teaching English as a foreign language at the primary level in Turkey: An exploratory school-based case study. M. McCloskey, M. Dolitsky & J. Orr (Eds.), *Teaching English as a foreign language in primary school* içinde (s. 85-99). Alexandria, VA: TESOL Publications.
22. Kırkgöz, Y. (2014). A school-university collaborative action research teacher development programme: A case of six Turkish novice teachers of English. *The Asian EFL Journal Professional Teaching Articles*, 71, 31-56.
23. Lee, J. Fung-King (2009). Perceptions of ELT among English language teachers in China. *Education Journal*, 37(1–2), 137–154.
24. Lou, Y., & Chen, L. (2016). A study of the English teachers' burnout in a local comprehensive university in China. *Creative Education*, 7(4), 646–654.
25. MEB. (2017). MEB. (2017). *Öğretmen strateji belgesi 2017-2023*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme

- me Genel Müdürlüğü. 10 Temmuz 2019 tarihinde https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/26174415_Strateji_Belgesi_RG-Ylan-_26.07.2017.pdf sitesinden erişildi.
26. MEB. (2018). *2023 Eğitim Vizyonu*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı. 10 Temmuz 2019 tarihinde http://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf sitesinden erişildi.
 27. Mitchell, S.N., Reilly, R.C., & Logue, M.E. (2009). Benefits of collaborative action research for the beginning teacher. *Teaching and Teacher Education*, 25(2), 344-349.
 28. Morton, M. K. (2005). Practicing praxis: Mentoring teachers in a low-income school through collaborative action research and transformative pedagogy. *Mentoring and Tutoring*, 13(1), 53-72.
 29. Özer, B. (2004). In-service training of teachers in Turkey at the beginning of the 2000s. *Journal of In-service Education*, 30(1), 89-103.
 30. Phipps, S. (2010). *Language teacher education, beliefs and classroom practices*. Saarbrücken: Lambert Academic Publishing.
 31. Ponte, P., Ax, J., Beijaard, D., & Wubbels, T. (2004). Teachers' development of professional knowledge through action research and the facilitation of this by teachers educators. *Teaching and Teacher Education*, 20(6), 571-588.
 32. Richards, J.C., & Farrell, T.S.C. (2005). *Professional development for language teachers*. NY: Cambridge University Press.
 33. Sandholtz, J.H. (2002). In-service training or professional development: contrasting opportunities in a school/university partnership. *Teaching and Teacher Education*, 18(7), 815-830.
 34. Smith, K., & Sela, O. (2005). Action research as a bridge between pre-service teacher education and inservice Professional development for students and teacher educators. *European Journal of Teacher Education* 28(3), 293-310.
 35. Uysal, H.H. (2012). Evaluation of an in-service training program for primary-school language teachers in Turkey. *Australian Journal of Teacher Education*, 37(7), 14-29.
 36. Uztosun, M. S. (2018). In-service teacher education in Turkey: English language teachers' perspectives. *Professional Development in Education*, 44(4), 557-569.
 37. Wallace, M. J. (1997). *Action research for language teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.

38. Wallace, M.J. (2001). *Training foreign language teachers: A reflective approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
39. Waters, A., & Vilches, María L. C. (2000). Integrating teacher learning: The school-based follow-up development activity. *ELT Journal*, 54(2), 126.